

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Babeș-Bolyai" Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Psihopedagogie Specială
1.4 Domeniul de studii	Științe ale educației
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Psihopedagogie specială/Cod calificare: L060070020

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Psihodiagnostic pentru persoanele cu dizabilități						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Adrian Roșan						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Adrian Roșan						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					34
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					26
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					24
Tutoriat					8
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		94			
3.8 Total ore pe semestru		150			
3.9 Numărul de credite		6			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> • Psihopedagogia deficiențelor de intelect
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> •

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală cu videoproiector
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> •

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluare psihopedagogică sistematică a copiilor/adolescenților și adulților cu diferite dizabilități (intelectuale, senzoriale, motorii), tulburări ale limbajului, tulburări de învățare și de comportament • Deținerea terminologiei de bază utilizate în evaluare diferitelor arii ale dezvoltării, precum și a teoriilor științifice valide din domeniul psihodiagnosticului pentru persoane cu dizabilități; • Aplicarea de proceduri variate de evaluare în funcție de natura, tipul, gradul, dinamica și contextul dizabilității • Utilizarea evaluilor psihopedagogice bazate pe modelul multidimensional (abilități cognitive, comportamente adaptive, stare de sănătate, context, participare și intensitatea nevoii de suport și asistență) • Scorarea și interpretarea corectă a instrumentelor și probelor de evaluare eligibile utilizării în domeniul psihopedagogiei speciale • Interpretarea și utilizarea rezultatelor evaluărilor psihopedagogice ale copiilor/adolescenților și adulților cu dizabilități, dar și a comportamentului acestora în diferite situații de dezvoltare, învățare și de viață;
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Planificarea și implementarea activităților din cadrul echipei multi-disciplinare pe baza criteriilor relevante conferite de rolul psihopedagogului în echipa multi – disciplinară; • Aplicarea normelor etice în cercetările acțiune cu persoane cu dizabilități, precum și în activitățile de evaluare, adaptare curriculară și consiliere psihopedagogică; • Aplicarea normelor etice în cercetările acțiune cu persoane cu dizabilități, precum și în activitățile de evaluare, adaptare curriculară și consiliere psihopedagogică;

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea principalelor instrumente de evaluare a copiilor și persoanelor cu dizabilități
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prezentare succintă a istoricului testării psihologice ▪ prezentarea tipurilor de teste, cele mai folosite în evaluarea copiilor și persoanelor cu dizabilități; ▪ prezentarea principalelor categorii de instrumente conform APA (A,B, C) și a limitelor de utilizare a acestora de către diverse categorii profesionale ▪ prezentarea principalelor forme de evaluare (screening, diagnostic focusat, psihodiagnostic, diagnostic în vederea consilierii și reabilitării) ▪ scurta prezentare a unei categorii aparte de probe – formative – cu rol atit de evaluare a potentialului de invatare, cit si de modificare a performantelor la probe ▪ prezentarea calitatilor pe care trebuie sa le indeplineasca un test pentru a putea fi folosit; ▪ prezentarea metodelor prin care sunt elaborate si testate aceste calitati. ▪ prezentarea principalelor teste de evaluare a inteligenței (Raven, Standford- Binet, Wechsler) ▪ prezentarea principalelor teste de evaluare a nivelului de dezvoltare perceptiv-motric (Bender, Frostig, Reversal, Ray Figura complexă) ▪ prezentarea unor probe de evaluarea a personalității adolescenților (M-PACI)

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere în psihodiagnostic. Aspecte ale evaluării copiilor și persoanelor cu dizabilități	Prelegerea interactivă, Explicația Demonstrația	

2. Tipuri de evaluare (screening, diagnostic focusat, psihodiagnostic, diagnostic în vederea consilierii și reabilitării). Tipuri de teste.	Prelegerea interactivă, Explicația Demonstrația	
3. Calități ale testelor.	Prelegerea interactivă, Explicația Demonstrația	
4. Raportul de evaluare psihopedagogică. Diagnosticul formative.	Prelegerea interactivă, Explicația Demonstrația	
5. Noțiunea de inteligență generală. Etate mintală. Coeficient de inteligență.	Prelegerea interactivă, Explicația Demonstrația	
6. Instrumente de evaluare a inteligenței (Raven, Stanford-Binet, WISC)	Prelegerea interactivă, Explicația Demonstrația	
7. Matricile Progressive Color. Matricile Raven standard. Matricile Raven avansat.	Prelegerea interactivă, Explicația Demonstrația	
8. SCALA DE INTELIGENȚA PENTRU COPII WECHSLER (W.I.S.C.)	Prelegerea interactivă, Explicația Demonstrația	
9. Instrumente de evaluare a funcției perceptiv-motrice (Bender, Frostig, Reversal)	Prelegerea interactivă, Explicația Demonstrația	
10. Testele Bender A, Bender B	Prelegerea interactivă, Explicația Demonstrația	
11. Testul Frostig	Prelegerea interactivă, Explicația Demonstrația	
12. Sarcini de evaluare a memoriei declarative	Prelegerea interactivă, Explicația Demonstrația	
13. Probe de evaluare neuropsihologică (NEPSY)	Prelegerea interactivă, Explicația Demonstrația	
14. Teste de evaluare a personalității (M-PACI)	Prelegerea interactivă, Explicația Demonstrația	

Bibliografie

Albu, M. (1998). *Construirea și utilizarea testelor psihologice*, Editura Clusium, Cluj-Napoca.
Groth-Marnat, G. (2003). *Handbook of Psychological Assessment*, John Wiley & Sons, Inc.
Huteau, M.; Lautrey (1999) *Evaluer l'Intelligence-Psychometrie cognitive*, Paris, PUF
Kamphaus, R.W. și Frick, J. P. (2005). *Clinical Assessment of Child and Adolescent Personality and Behaviour*, Springer
Reynolds, C.R. și Kamphaus, R.W. (1990) – *Handbook of Psychological and Educational Assessment of Children Intelligence and Achievement*. Guilford Press, New York,
Rosca, M. (1972) – *Metode de psihodiagnostic*. Editura Didactica și Pedagogica, București
Mitrofan, L., Mitrofan, N. (2005). *Testarea psihologică. Inteligența și aptitudinile*, Ed. Polirom, Iași
Szamoskozi, S. (1997). *Evaluarea potențialului intelectual la elevi*. P.U.C., Cluj-Napoca,
Sattler, J.M. (2005) *Challenges in Assessing Children: The Process in Assessment of Children. Cognitive Foundations*, Publisher Inc., San Diego
Zorgo, B. și Radu, I. (coord) (1975) – *Indrumator psihodiagnostic*. Vol.2, Cluj-Napoca,

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
S1. Clarificări terminologice. Discutarea definițiilor testului psihologic	Dezbaterea Conversația euristică	

S2. Aprecierea și utilizarea corectă a testelor psihologice.	Conversația euristică	
S3. Standarde profesionale și considerente etice cu privire la psihodiagnostic	Dezbaterea	
S4. Fidelitatea testului psihologic	Exercițiul Studiul de caz	
S5. Validitatea testului psihologic.	Exercițiul Studiul de caz	
S6. Norme ale testelor și interpretarea acestora.	Exercițiul Studiul de caz	
S7. Raportul psihologic- analiza unui model realizat în cazul unei persoane cu deficiență intelectuală	Studiul de caz Conversația euristică	
S8. Teorii ale inteligenței și instrumente de evaluare. Aplicații în cazul elevilor cu dizabilitate intelectuală sau intelect de limită. Instrumente de evaluare a inteligenței utilizate în cazul indivizilor cu deficiențe senzoriale.	Expunere interactivă Problematizare	
S9. Studiu de caz- evaluarea inteligenței prin intermediul unei baterii psihologice	Studiul de caz	
S10. Evaluarea funcției perceptiv- motrice	Expunere interactivă Modelare	
S11. Discutarea protocoalelor de testare	Modelare	
S12. Discutarea protocoalelor de testare	Modelare	
S13. Compararea utilității instrumentelor prezentate și aplicate în cazul funcției perceptiv- motrice	Conversația euristică Învățare prin descoperire	
S14. Evaluarea memoriei episodice	Expunere interactivă	
<p>Bibliografie Albu, M. (1998). <i>Construirea și utilizarea testelor psihologice</i>, Editura Clusium, Cluj-Napoca. Huteau, M.; Lautrey (1999) <i>Evaluer l'Intelligence-Psychometrie cognitive</i>, Paris, PUF Rosca, M. (1972) – <i>Metode de psihodiagnostic</i>. Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti Mitrofan, L., Mitrofan, N. (2005). <i>Testarea psihologică. Inteligența și aptitudinile</i>, Ed. Polirom, Iași Szamoskozi, S. (1997). <i>Evaluarea potentialului intelectual la elevi</i>. P.U.C., Cluj-Napoca, Sattler, J.M. (2005) <i>Challenges in Assessing Children: The Process in Assessment of Children. Cognitive Foundations</i>, Publisher Inc., San Diego Zorgo, B. si Radu, I. (coord) (1975) – <i>In drumator psihodiagnostic</i>. Vol.2, Cluj-Napoca, Stan, A. (2002). <i>Testul psihologic</i>, Polirom, Iași. Cohen, L.G., Spenciner, L.J. (2003). <i>Assessment of children and youth with special needs</i>, Ally and Bacon, Boston. Preda, V. (coord.)(1997). <i>Probe de psihodiagnostic pentru evaluarea copiilor deficienți</i>, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca</p>		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

<ul style="list-style-type: none"> • Colegiul Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (www.copsi.ro) și a Procedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004 • Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (http://www.rncis.ro) • Clasificarea Ocupațiilor din România (http://www.mmuncii.ro/)
---

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs		Examen scris	50%
10.5 Seminar/laborator	Demonstrarea cunoașterii criteriilor obiective de apreciere a unui test psihologic Demonstrarea cunoașterii vocabularului de specialitate al psihometriei Demonstrarea unor abilități bune de administrare, cotare și interpretare a testelor prezentate în cadrul seminariilor	Proiectul	50%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> Realizarea corectă a unui raport de evaluare psihopedagogică pe baza modelului multidimensional (abilități cognitive, comportamente adaptive, stare de sănătate, context, participare și			

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

Conf. univ. dr. Adrian Roșan

Semnătura titularului de seminar

Conf. univ. dr. Adrian Roșan

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

Conf. univ. dr. Adrian Roșan